

Årets första föredrag med bildspel

Jag är hobbyfotograf och flygentusiast aktiv i SFF som fortfarande lär mig, presenterade sig kvällens föredragshållare. Jovisst lär vi oss hobbyfotografer hela tiden, för vem vill väl påstå sig vara fullärd, när utvecklingen numera går framåt i rasande takt med nya tekniker och prylar. Men vad skiljer ett proffs från en amatör, tekniken eller konsten? Kanske inte alls i många fall.

Gunnar Åkerberg visade oss en förmodligen ytterst liten del av sitt fotoarkiv, när vi bänkade oss efter sedvanliga årsmötesförhandlingar samt intagit öl och smörgås.

Gunnar har varit ute och rest en hel del både inom riket och utomlands och samlat

på sig många digitala minnesbilder. Vi fick se cirka 500 bilder från ett 30-tal olika tillfällen, de flesta från 2009 och 2010.

Visningen började med en bild från en frostig morgon på Bromma. Gunnar Åkerberg är en flitig resenär, när det gäller att söka motiv med anknytning till flyg. Den slutsatsen drog man genast efter de inledande orden.

Åhörarna tillika betraktarna fick också se en hel del bilder av mindre flygmaskiner i skala 1:72 från den välbesökta mässan av

plastmodeller som hålls i Stockholm varje år. Det var utsökta byggen som knappt gick att skilja från förebilderna i fullskala på annat än storleken. Mässan omfattar inte bara flyg, utan allt man kan tänka sig att avbilda.

Gunnar Åkerberg var en av deltagarna i USA-resan som Stieg Ingvarsson arrangerade i april 2010. Från den resan fick vi se bilder från Smithsonians två flyg- och rymdmuseer i Washington. Gunnar rekommenderar ett besök. Undertecknad som var med, skriver gärna under på det. USA-vistelsen omfattade även besök i soliga Florida på Fantasy of Flight, Kennedy Space Center och Sun n' Fun.

Det sistnämnda upplevde Gunnar Åkerberg som ett ställe man skulle kunna tillbringa en hel vecka på. Det blev dock bara två dagar, en med sol och en med regn.

Gunnar berättade om restaureringen av en P35 med svensk anknytning hos Kermit Weeks på Fantasy of Flight. Det var alltså en J9 som fortfarande hade skyltar kvar med svensk text i cockpit.

Många bilder av den legendariske Erik Bratt konstruerade BHT Beauty kommer upp på pärlduken. Gunnar har varit flitig med att dokumentera Beautyn, inte minst under utprovningen och när Elisabeth Bratt genomförde dopet av maskinen.

Av alla olika tillfällen som förevigats med kamera, förstår man att Gunnar Åkerberg har en mängd kontakter inom flyget och dessutom koll på när saker kommer att hända. Tur har han också med att vara på plats när tillfällen till spontana fotouppdrag uppstår. Ett sådant tillfälle var på en turistresa till Svalbard.

Där fick Gunnar göra ett uppdrag för Flygrevyn vid en räddningsövning med helikopter. Det började i räddningsflotte i vågigt hav och fortsatte i helikoptern när övriga nödställda vinschades upp. Helikoptervinden ställde till problem för övningsdeltagarna som

skulle vinschas upp, berättade Gunnar.

Äventyret slutade inte i och med helikopterfärden utan fortsatte med upptäckten av en isbjörn som drivit in i viken på ett isflak. Det var tydligen en unik händelse, eftersom piloten aldrig sett en isbjörn där förut. Björnen sköts med en bedövningsspil och flögs sedan långt ut på isen.

Vi fick se bilder från EAAs träff

i Norrköping i juni 2010 och Gunnar berättade om sitt besök på förhandsvisningen av det nyöppnade Flygvapenmuseum samma månad. Museet korades till bästa museum och installationen av DC3 som årets bästa utställning. Mats Johanssons modell av DC3 var också värd beundran. Gör gärna ett besök på museet, tyckte Gunnar. Vilket också ett gäng från NFF gjorde redan i höstas.

Har man goda kontakter, så har man också möjligheter att även fotografera från luften. Gunnar Åkerberg fick flyga med Team 60 och har också tagit bilder av de Thailändska gripenmaskinerna såväl på marken som i luften. Flygbilderna blev dock till under kraftig tidspress, berättade Gunnar.

Innan sista bilden visades, fick vi se tråkiga bilder av det som är kvar av F18 Tullinge. Södertörns flygflottilj är ju ingalunda det enda förbandet som drabbats av ödet nedläggning.

Terxt: Fred Brihagen, foto Hase Jonsson

Med 500 vackra flygfoton på knappt en och en halv timme presenterade Gunnar Åkerberg med sin version av flygåret 2010.

Årsmötet

NFF:s årsmöte 2011 ägde rum den 31 mars och samlade drygt 70 medlemmar. Som vanligt riktar vi ett varmt tack till Flygteknikerskolan vid Skavsta flygplats, som ställer sina lokaler till förfogande för detta ändamål.

Årsmötet inleddes med en tyst minut till minne av förra ordföranden Per-Olov Pettersson, som efter en kort tids sjukdom avled den 24 januari.

Till ordförande för mötet valdes Freddie Andersson.

Årsmöteshandlingar med verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning delades ut till deltagarna. Föreningen har stabil ekonomi och årets vinst uppgick till 45 684 kr plus det förnämliga personliga bidraget på 100 000 kr från Alf Eriksson.

Till ny ordförande för Nyköpings Flyghistoriska Förening valdes Lennart Hjelte. Valberedningen hade en tung uppgift med att hitta en person som kunde fylla tomrummet efter P-O Pettersson. Efter idog övertalning kunde dock Åke Ryberg meddela att Lennart Hjelte accepterat att kandidera till posten. Med stor erfarenhet från styrelsearbete, stort kontaktnät, teknisk och ekonomisk kunskap samt, inte minst sitt flygintresse hälsas Lennart välkommen med vår övertygelse om att årsmötet gjort ett gott val.

Årsmötet avslutades med att Freddie överlämnade ordförandeklubban till NFF:s nye ordförande.

Nye ordföranden Lennart Hjeltes t.v. första uppdrag efter årsmötet blev att dela ut lotterivinsterna, på bilden en 32-tavla till Jan Mattsson.

Så här ser den kompletta funktionärslistan ut:

ORDF. LENNART HJELTE	ÖVRIGA LEDAMÖTER:	REVISORER:	VALBEREDNING:
V. ORDF. KENNETH ÅBRINK	FREDDIE ANDERSSON	SVEN OHLSSON	ÅKE RYBERG
SEKR. GUNNAR VIEWEG	THORE ERIKSSON	HANS HERNGREN	EMANUEL INGVARSSON
KASSÖR: LENNART ZETTERSTRÖM	JAN GELIN	REVISORSSUPPLEANT:	
	INGVAR CLAESSON	ALF LÖVGREN	
	STEN-INGE DRIE		
	STEIN ULF		

Utmärkelse till F11 Museums chef

Gunnar Vieweg, museichef på F11 Museum, har av Svensk Flyghistorisk Förening fått en fin utmärkelse – Söderberg-plaketten.

Söderbergplaketten är Sveriges mest ansedda flyghistoriska utmärkelse. Den är uppkallad efter Nils Söderberg, en av pionjärerna inom det svenska flygvapnet, och en central person i svenskt flyg, även vad avser flyghistoriskt arbete.

Motiveringen till utmärkelsen:

”Gunnar har varit, och är alltjämt en drivande kraft i det unika F11 Museet – Sveriges flygspaningsmuseum. Han är även ledamot i styrelsen för Nyköpings Flyghistoriska Förening, som är F11 Museums huvudman. Gunnar är en av pionjärerna bakom tillkomsten av föreningen och museet. Han har på ett självupppoffrande och förtjänstfullt sätt genomfört sina många åtaganden. Det är till stor del Gunnar som svarat för att utveckla F11 Museum från starten 1991. Med sitt stora flyghistoriska intresse och kunnande inom många områden, har han lett det långsiktiga, såväl som det dagliga arbetet. Gunnar är en nyckelperson inom museet liksom i dess externa kontakter med bl a Flygvapenmuseum, samt de övriga flygmuseerna i Sverige”.

Gunnar själv ser dock utmärkelsen mer som ett erkännande av hela den insats som gjorts för att skapa ett museum, som med sju flygplan och en mängd flygrelaterade föremål visar den lokala flyghistorien, och som dessutom utvecklats till ett museum för svensk flygspaning. Så mycket större blir insatsen om man betänker att allt började med helt tomma händer för 20 år sedan. Plaketten är ett hedersbevis till alla de som under åren på olika sätt bidragit till den fina utvecklingen av F11 Museum.

Gunnar Vieweg vid S32 Lansen på museet. Gunnar var pilot på Lansen under flera år på F11.

Den hedervärda plaketten är ett erkännande till alla som med arbete och pengar skapat F11 Museum. Den kan i framtiden ses i museet.

Stipendiefond till PO:s minne

Föreningens förre och nyligen bortgångne ordförande var i alla avseenden en populär person och hans omtanke om F11 Museum som en sista önskan inbringade ett aktningvärt belopp. Till alla som hörsammade PO:s önskan framför NFF:s styrelse ett varmt tack.

Till Minne av PO har styrelsen beslutat att pengarna skall sättas i en stipendiefond ur vilken ett årligt stipendium skall tilldelas en elev i Flygteknik Technical Trainings Teknikerklass. För att bäst spegla Per-Olov Petterssons personlighet ska stipendiet delas ut till den elev som av kamraterna utsetts till "Bästa kamrat". Stipendiet är på 1 000 kr och åtföljs av ett diplom.

Det första stipendiet delades den 16/6 ut till Johan Hällgren. Stipendiet överräcktes av Lennart Zetterström och Gunnar Vieweg.

Den som önskar är givetvis välkommen att ge bidrag för att stärka fonden. Använd då föreningens ordinarie Plusgirokonto och märk talongen *PO:s minne*.

Det första stipendiet till PO:s minne tilldelades Bästa kamraten Johan Hällgren i samband med skolavslutningen den 16/6 på restaurant Qvarnen i Nyköping. Lennart Zetterström överräcker diplomaten medan Gunnar Vieweg avvaktar med checken på 1 000 kr. Med på bilden är även skolans rektor Anna Hedeklint.

Fikaförsäljning

Om du inte besökt F11 Museum på en tid har du kanske ändå i museets annonser uppmärksammat att det numera är möjligt att köpa en enkel fika i samband med museibesöket. En tjänst som visat sig vara populär såväl vid ordinarie öppethållning som vid guidade gruppbesök.

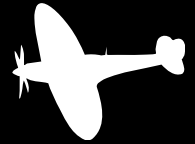
Denna service har blivit möjlig tack vare investering (ganska stor) i en snabb kaffeautomat. Men om fikaförsäljningen fortsätter i nuvarande takt kommer denna investering med tiden säkert att visa sig lyckosam.

Simulatorläge

Projektledaren Lasse Sjöberg låter meddela att simulatorgruppen räknar med att under sommaren flytta nosen till sin plats i Flygplanhallen och montera ihop den med spegelsystemet. Styrelsen har meddelat gruppen att man förväntar sig att simulatören skall vara klar att tas i drift senast 15 oktober 2011.

Du kan numera även följa vad som händer med simulatören på F11 Museums hemsida; www.f11museum.se

SKAVSTA FÖRR

Värnpliktsomgång 731

Utdrag ur en mycket fyllig och trevlig berättelse om värnpliktslivet, från Lars Nilsson, Torshälla.

Som rubriken visar tillhörde jag 1973 den första av de årligen fyra inryckningsomgångarna. Nästa inryckningsomgång detta år fick således beteckningen 732 o.s.v.

Som tidigare nämnts hade vissa förändringar av förutsättningar och villkor genomförts som berörde oss påtagligt, en av de största var nog för de flesta ändringen av tjänstgöringstiden från tolv till elva månader. För ett lite färre antal var en annan förändring av betydelse, nämligen att vi efter halva tjänstgöringstiden blev befriade från risken och för några, att ytterligare gånger få prova på, att hamna i "buren" för förseelser av lite allvarligare art, det vill säga arresterna nere i flottiljvaksbyggnaden kom efter den första juli 1973 endast att vara avsedda för akut omhändertagande.

En annan form av tvångsbestrafning fanns emellertid kvar, det betydligt mildare "kasernförbudet" vilket innebar utgångsförbud utanför tjänstetid. En annan förändring som berörde oss alla och då särskilt de med närbelägna hemorter var den ständiga nattpermissionen. Det alternativ som F11 hade, frihet att ej befinna sig på flottiljen utom tjänstetid men inpassering ej tillåten mellan, om jag minns rätt, 24:00 till 06:00. Det vill säga, kom man inte hem i tid fick man ej tillåtelse av flottiljpolisen att passera grinden förrän nästkommande morgon. Detta var dock något som värnpliktiga i förekommande fall lärde sig lösa medelst den klassiska militära manövern "kringgående rörelse".

De som hade störst glädje av ständig nattpermission var naturligtvis de som bodde så nära att de mer eller mindre kom att bara befinna sig på flottiljen dagtid som hade den varit en vanlig arbetsplats. De slapp därmed också sådana små obligatorier som att dagligen, prydligt och välsträckt bädda sin säng på logementet, de kom bara in på morgonen, låste upp ett av sina två plåtskåp och bytte om

Rustmästare Bohlin vid visitation på ett logement. Bilden är från 1965, alltså innan vpl Nilsson kom till F11.

från civila kläder till den uniform som beroende av tjänst och väder var aktuell för dagen.

Hälsningsplikten på överordnade hade redan före vår inryckning avskaffats, dock med ett viktigt undantag, blev man hälsad på, hade man skyldighet att hälsa tillbaka. Detta vet jag utnyttjades åtminstone en gång när trupputbildaren sergeant Berggren kom gående bärande en väska, två beväringar som han mötte såg sin chans och fick för sig att göra honnör varvid sergeanten fick stanna upp, ställa ned sin väska och besvara hälsningen. Av Berggrens ansiktsuttryck kunde man lätt utläsa att inte artigheten uppskattades. Ett annat undantag var vid framförande av fordon, då var man av trafiksäkerhetsskäl befriad från återgående av hälsning.

Lars Nilsson; F.d. vpl. 703 Nilsson, omgång 731, F11

Några ord från ordföranden

Som ny ordförande för NFF är det med viss spänning som jag har tagit tag i pennan...

Först av allt vill jag rikta ett stort TACK till NFF medlemmarna som på årsmötet den 31 mars valde mig till ny ordförande. Jag är stolt över förtroendet och kommer att göra mitt bästa för NFF.

Jag har alltid haft ett intresse för teknikhistoria och har därför besökt F11-museum under ett antal år. När vi sedan flyttade till Nyköping för ca 3 års sedan har det blivit många kontakter.

Mitt yrkesliv har jag tillbringat hos Scania-koncernen inom flera olika områden och på flera orter inklusive en period utomlands. Jag kan inte så mycket om flyg men det kan NFF:s medlemmar så det räcker.

Vi har haft vårt första styrelsemöte och jag kan konstatera att det finns stor kunskap, mycket vilja och en hel massa intressanta projekt att jobba med. Mer om dessa, t ex simulatorprojektet, i detta och framtida Medlemsnytt.

Ha en bra sommar, vi ses på museet!

Lennart Hjelte
Ordförande

Höstmöte = Jubileum 15/10

Årets höstmöte kommer att avvika från det vanliga. I stället för föredrag i Teknikerskolan kommer alla NFF-medlemmar att bjudas in till firandet av F11 Museums 20-årsjubileum.

Jubileet kommer att hållas den 15 oktober, som är på dagen 20 efter museets invigning 1991. Det är samtidigt på dagen 70 år efter Invigningen av Kungliga Södermanlands Flygflottilj F 11.

Programmet är ännu inte fastställt men räkna med flera intressanta programpunkter, och framför allt att samlas för att fira att F11 Museum faktiskt fyller 20 år. Boka alltså in den 15 oktober i din kalender.

Luftfartsmuseum på Skavsta?

Sverige saknar ett nationellt civilt Luftfartsmuseum (jfr övr. trafikmuseer – Sjöfart, Järnväg, Väg). Trots den enorma betydelse flyget haft för samhällets utveckling finns idag inget museum som speglar den civila delen av flygets 100-åriga utveckling och betydelse för samhällsutvecklingen. Efter många års idogt arbete av många flygentusiaster har man nu kommit ett steg närmare en lösning i och med att Trafik- och Luftfartsverken inlett en utredning för att undersöka möjligheten att etablera ett Svenskt Luftfartsmuseum. En av de tänkbara platserna för etableringen är Skavsta Flygplats i Nyköping. En projektgrupp under ledning av NFF arbetar nu med övertyga utredarna om att Skavsta är bästa platsen för ett Luftfartsmuseum. Den 17/6 besökte beslutsgruppen oss och flygplatsen för att informera sig om "Skavsta-alternativet".

Portosponsor 2/2011

Utskicket av detta meddelande sponsras av Plåt & Ventilation AB i Nyköping.

Behöver du hjälp med arbeten inom detta område så räknar vi med att du i första hand vänder dig till numrets portosponsor.

V.v. meddela ev felaktigheter eller ändringar i din adress.

REDAKTIONSRTA

PRODUKTION
Gunnar Vieweg

REDAKTIONSGRUPP
Thore Eriksson 0155-28 82 97
Fred Brihagen 070-394 20 44
Gunnar Vieweg 070-530 20 74

ADRESS
Nyköpings Flyghistoriska Förening
Skavsta Flygplats
611 92 Nyköping

E-POST
nff@nykoping.nu
PLUSGIRO
82 46 05-0

Hemsida: www.f11museum.se

F11 Museum, Nyköping ny medlem i Riksförbundet Sveriges museer

Nedanstående är ett utdrag ur en pressrelease utsänd av Riksförbundet Sveriges museer (RSM) i början av juni.

F11 Museum har valts in som medlem i Riksförbundet Sveriges museer. Museet får därmed en möjlighet att delta i arbetet med att utveckla och stärka museisektorn i Sverige.

– Det känns mycket stimulerande att vi i och med medlemskapet i Riksförbundet Sveriges museer nu får en plattform för att arbeta med att förbättra villkoren för landets museer, säger Gunnar Vieweg, museichef F11 Museum.

– Det är med glädje vi hälsar F11 Museum välkommen till Riksförbundet Sveriges museer. Riksförbundet är just nu i en mycket spännande fas där vi arbetar intensivt för att utveckla och stärka de svenska museerna, säger Mats Persson generalsekreterare för Riksförbundet Sveriges museer.

Riksförbundet arbetar som en främjande och samlande aktör i museisektorn och hanterar professionsrelaterade frågor som innefattar bland annat utbildning, kompetensutveckling och internationellt samarbete inom museisektorn. Riksförbundet har totalt 175 medlemmar.

Besök gärna RSM:s hemsida:
www.sverigemuseer.se/